

ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

เรื่อง ลูกจ้าง

พ.ศ. ๒๕๓๕

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยลูกจ้าง
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๒๘ กรุงเทพมหานครโดยความเห็นชอบของสภากรุงเทพมหานคร จึงตราข้อบัญญัติขึ้นไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๕”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่ลูกจ้างของกรุงเทพมหานคร โดยไม่รวมถึงพนักงานและ
ลูกจ้างการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๔ บรรดาข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้
ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๕ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ
ระเบียบ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๖ ในข้อบัญญัตินี้

“ข้อบัญญัติ” หมายความว่า ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร

“หัวหน้าหน่วยงาน” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชาหน่วยงาน ตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร และประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายใน
หน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชาส่วนราชการ ตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร และประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การแบ่งส่วนราชการ
ภายในหน่วยงานและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการกรุงเทพมหานคร

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และผู้ชำนาญงาน โดยไม่รวมถึงพนักงาน และลูกจ้างการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร

“ลูกจ้างประจำ” หมายความว่า ลูกจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง ที่จ้างไว้ปฏิบัติงาน ที่มีลักษณะประจำ โดยไม่มีกำหนดเวลาการจ้างตามอัตราและจำนวนที่กำหนดไว้และรับเงินค่าจ้าง จากงบประมาณหมวดค่าจ้างประจำของกรุงเทพมหานครหรือเงินอุดหนุนของรัฐบาล

“ลูกจ้างชั่วคราว” หมายความว่า ลูกจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง ที่จ้างไว้ปฏิบัติงาน ที่มีลักษณะชั่วคราว และหรือมีกำหนดเวลาจ้าง แต่ทั้งนี้ระยะเวลาการจ้างต้องไม่เกินปีงบประมาณ และรับเงินค่าจ้างจากงบประมาณหมวดค่าจ้างชั่วคราว หรือจากยอดเงินอื่นใด

“ผู้ชำนาญงาน” หมายความว่า ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในงานที่จะต้องปฏิบัติเป็นอย่างดี ทั้งเคยปฏิบัติงานชนิดนั้นมานานไม่น้อยกว่า ๕ ปี โดยมีใบรับรองความรู้ความชำนาญและความสามารถในการทำงานจากสถานที่ทำงานเดิมที่ผู้นั้นเคยปฏิบัติงานมาแล้ว

“เวลาทำงานปกติ” หมายความว่า เวลาทำงานของทางราชการหรือเวลาอื่นใดที่ปลัดกรุงเทพมหานคร กำหนดให้เป็นเวลาทำงานปกติ

“วันหยุดประจำสัปดาห์” หมายความว่า วันอาทิตย์ หรือวันอื่นใดที่ปลัดกรุงเทพมหานคร กำหนดขึ้นเพื่อความเหมาะสมตามลักษณะงานของกรุงเทพมหานคร โดยอาจกำหนดวันหยุดประจำสัปดาห์ เป็นสองวันก็ได้

“วันหยุดพิเศษ” หมายความว่า วันหยุดที่ทางราชการประกาศเป็นวันหยุดราชการนอกจาก วันหยุดประจำสัปดาห์

“ค่าจ้างอัตราปกติ” หมายความว่า ค่าจ้างรายเดือน รายวัน และรายชั่วโมง รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับการสู้รบ ตามอัตราที่กำหนดจ่ายให้ลูกจ้างสำหรับการปฏิบัติงานปกติ

“ค่าจ้างรายเดือน” หมายความว่า ค่าจ้างที่กำหนดอัตราจ่ายเป็นรายเดือน รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษ สำหรับการสู้รบ

“ค่าจ้างรายวัน” หมายความว่า ค่าจ้างที่กำหนดอัตราจ่ายเป็นรายวันในวันทำงานปกติรวมถึง เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ

“ค่าจ้างรายชั่วโมง” หมายความว่า ค่าจ้างที่กำหนดอัตราจ่ายเป็นรายชั่วโมงในวันทำงานปกติ รวมถึงเงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ

“ค่าจ้างนอกเวลา” หมายความว่า ค่าจ้างที่กำหนดจ่ายให้แก่ลูกจ้างรายวันและรายชั่วโมง เนื่องจากต้องปฏิบัติราชการนอกเวลาทำงานปกติ

“ค่าจ้างในวันหยุด” หมายความว่า ค่าจ้างที่กำหนดจ่ายให้แก่ลูกจ้างรายวัน และรายชั่วโมง กรณีสั่งให้ปฏิบัติราชการในวันหยุดประจำสัปดาห์หรือวันหยุดพิเศษ

“ค่าอาหารทำการนอกเวลา” หมายความว่า ค่าอาหารที่กำหนดจ่ายให้แก่ลูกจ้างรายเดือน เนื่องในการปฏิบัติราชการนอกเวลาทำการปกติหรือปฏิบัติราชการในวันหยุดประจำสัปดาห์ หรือวันหยุดพิเศษ

“ท้องถิ่นอื่น” หมายความว่า ท้องถิ่นที่ลูกจ้างต้องเดินทางไปปฏิบัติราชการนอกเขต กรุงเทพมหานคร

“ฝึกอบรม” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญหรือประสบการณ์ ด้วยการเรียน การวิจัย การอบรมสัมมนา หรือการปฏิบัติงานโดยไม่มี การรับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยงานนั้น และหมายความรวมถึงการฝึกฝนภาษาและการรับคำแนะนำ ก่อนเข้าฝึกอบรม หรือการดูงานที่เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม หรือต่อจากการฝึกอบรมนั้นด้วย

“ดูงาน” หมายความว่า การเพิ่มพูนความรู้หรือประสบการณ์ด้วยการสังเกตการณ์

“ปี” หมายความว่า ปีงบประมาณ

หมวด ๑

คุณสมบัติของลูกจ้าง

ข้อ ๗ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นลูกจ้างจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๓) เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคดังต่อไปนี้
  - (ก) โรคเรื้อนในระยะติดต่อหรือในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
  - (ข) วัณโรคในระยะอันตราย
  - (ค) โรคเท้าช้างในระยะที่ปรากฏอาการเป็นที่น่ารังเกียจแก่สังคม
  - (ง) โรคติดยาเสพติดให้โทษ
  - (จ) โรคพิษสุราเรื้อรัง
- (๕) ไม่เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างถูกพักราชการ ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือถูกพักงาน จากกรุงเทพมหานคร รัฐวิสาหกิจ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การพาณิชย์ ของกรุงเทพมหานคร หน่วยงานของรัฐ หรือส่วนราชการอื่น

(๖) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก ให้ออก หรือเลิกจ้าง เพราะกระทำผิดวินัยจาก กรุงเทพมหานคร รัฐวิสาหกิจ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น การพาณิชย์ของ กรุงเทพมหานคร หน่วยงานของรัฐ หรือส่วนราชการอื่น

(๗) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๙) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๑๐) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๓) ข้อ ๘ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจพิจารณา ยกเว้นผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๗) (๘) และ (๑๐) เป็นรายบุคคลได้ ส่วนผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๗ (๖) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีใช่เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดวินัยในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ปลัดกรุงเทพมหานครอาจพิจารณา ยกเว้นคุณสมบัติได้

ข้อ ๙ การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด

หมวด ๒

การจ้าง อัตราค่าจ้าง และการแต่งตั้ง

(๑) ข้อ ๑๐ อัตราค่าจ้างลูกจ้างกรุงเทพมหานคร ให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายข้อบัญญัตินี้ และเมื่อกระทรวงการคลังได้ดำเนินการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของลูกจ้าง ก็ให้นำเอาบัญชีอัตราค่าจ้าง และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนดนั้นมาบังคับใช้โดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำสุด และสูงสุดของลูกจ้างกรุงเทพมหานครแต่ละตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนดนั้นมาบังคับใช้โดยอนุโลม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งจ้างลูกจ้างในอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสุดของตำแหน่ง

(๒) ข้อ ๑๐ ทวิ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งเลื่อนขึ้นค่าจ้างลูกจ้างประจำตามหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขึ้นค่าจ้างลูกจ้างประจำของส่วนราชการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ข้อ ๑๑ การจ้างลูกจ้างที่มีเงื่อนไขให้จ้างจากผู้มีวุฒิ ให้จ้างให้อัตราค่าจ้างตามวุฒิและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ในกรณีจ้างผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศให้ถืออัตราค่าจ้างตามอัตราเงินเดือนที่ ก.พ. กำหนด

ข้อ ๑๒ การจ้างผู้ชำนาญงาน ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจกำหนดอัตราค่าจ้างตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๑๓ การแต่งตั้งลูกจ้างให้ดำรงตำแหน่งใด ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง

ข้อ ๑๔ ลูกจ้างประจำผู้ใดออกจากราชการไปแล้ว ประสงค์จะกลับเข้ารับราชการถ้ากรุงเทพมหานครต้องการจะรับผู้นั้นเข้ารับราชการ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครสั่งจ้างและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับค่าจ้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๕ ลูกจ้างประจำผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารและพ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหาย ถ้าประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นลูกจ้างประจำ ในส่วนราชการเดิมภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ให้ปลัดกรุงเทพมหานครสั่งจ้างและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับค่าจ้างตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๑๖ การแต่งตั้งลูกจ้างประจำผู้ดำรงตำแหน่งใด ไปดำรงตำแหน่งใหม่ ผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใหม่ที่กำหนดในข้อ ๕

ข้อ ๑๗ ตำแหน่งลูกจ้างกรุงเทพมหานครจะมีตำแหน่งใด ในหน่วยงานหรือส่วนราชการใด จำนวนเท่าใด และการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ให้เป็นอำนาจของปลัดกรุงเทพมหานคร

หมวด ๓

วินัยและการรักษาวินัย

ข้อ ๑๘ ลูกจ้างต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย จักต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๙ วินัยของลูกจ้าง มีดังนี้

(๑) ลูกจ้างต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๒) ลูกจ้างต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๓) ลูกจ้างต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล และต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ และมติดคณะรัฐมนตรีให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความอุตสาหะเอาใจใส่และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ

การประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ หรือมติดคณะรัฐมนตรี อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๔) ลูกจ้างต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และต้องป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

(๕) ลูกจ้างต้องรักษาความลับของทางราชการ

การเปิดเผยความลับของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๖) ลูกจ้างต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ห้ามขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง

การขัดคำสั่งหรือหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๗) ลูกจ้างต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

(๘) ลูกจ้างต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องบอกถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๙) ลูกจ้างต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ

(๑๐) ลูกจ้างต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

การละทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงหรือละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑๑) ลูกจ้างต้องสุภาพเรียบร้อย ไม่แสดงความกระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา รักษาความสามัคคีระหว่างลูกจ้าง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

(๑๒) ลูกจ้างต้องสุภาพเรียบร้อย ต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อในราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า ห้ามดูหมิ่นเหยียดหยามกดขี่หรือข่มเหงราษฎร

การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงราษฎร เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑๓) ลูกจ้างต้องไม่กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสียหายแก่เกียรติยศหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

(๑๔) ลูกจ้างต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

(๑๕) ลูกจ้างต้องไม่เป็นการกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๑๖) ลูกจ้างต้องไม่กระทำการอันใดซึ่งถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เช่น ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพของมีเงินมาจนไม่สามารถครองสติได้ หมกมุ่นในการพนัน กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใด ซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดอันใดซึ่งถือว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้อ ๒๐ ให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย

ถ้าผู้บังคับบัญชารู้ว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดกระทำความผิดวินัย จะต้องดำเนินการทางวินัยทันที ถ้าเห็นว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยที่จะต้องได้รับโทษและอยู่ในอำนาจของตนที่จะสั่งลงโทษได้ ให้สั่งลงโทษ ห้ามรายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้พิจารณาโทษ แต่ถ้าเห็นว่าผู้นั้นจะต้องได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของผู้กระทำความผิดวินัยเหนือขึ้นไป เพื่อให้พิจารณา ดำเนินการสั่งลงโทษตามควรแก่กรณี

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ หรือดำเนินการทางวินัยแก่ลูกจ้างผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยต่อผู้บังคับบัญชาของลูกจ้างผู้นั้นตามลำดับ จนถึงปลัดกรุงเทพมหานคร

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของลูกจ้างผู้นั้น ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งตามวรรคสามเห็นว่าการลงโทษ หรือการดำเนินการทางวินัยนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจที่จะสั่งลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ ยกโทษ หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งดังกล่าวตามควรแก่กรณีได้ แต่ถ้าจะลงโทษ หรือเพิ่มโทษแล้ว โทษที่ลงหรือเพิ่มขึ้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งสั่งใหม่ นั้น ในกรณีที่จะต้องลงโทษตามข้อ ๒๖ ถ้ามีการตัดค่าจ้างหรือลดขั้นค่าจ้างไปแล้วก็ให้เป็นอันพับไป

(๓) ข้อ ๒๑ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

(๑) ภาคทัณฑ์

(๒) ตัดค่าจ้าง

(๓) ลดชั้นค่าจ้าง

(๔) ปลดออก

(๕) ไล่ออก

ข้อ ๒๒ การลงโทษลูกจ้าง ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิดและระวางอย่าให้เป็นไปโดยพยาบาทหรือโดยโทสะจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มี ความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใด ตามข้อใด

ข้อ ๒๓ ลูกจ้างผู้ใดกระทำความผิดที่ยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดค่าจ้าง หรือลดชั้นค่าจ้างตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือมีเหตุอันควรลดหย่อนซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษตัดค่าจ้าง

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและเป็นความผิดครั้งแรก ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่า มีเหตุอันควรลดโทษจะงดโทษให้โดยกล่าวตักเตือน หรือให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือไว้ก่อนก็ได้

การลงโทษตามข้อนี้ ผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาได้เพียงใดให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๓ ท้ายข้อบัญญัตินี้

(๓) ข้อ ๒๔ ลูกจ้างผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จะต้องได้รับโทษปลดออก หรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่มิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

ข้อ ๒๕ ลูกจ้างผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการเขต เลขานุการสภากรุงเทพมหานคร เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีระดับตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๘ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรสอบสวน ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวแล้วแต่กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนทางวินัยโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

(๓) ข้อ ๒๖ เมื่อผู้มีอำนาจตามข้อ ๒๕ ได้พิจารณาผลการสอบสวนแล้ว เห็นว่าลูกจ้างผู้ใด กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้สั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามควรแก่กรณี

ถ้าเห็นว่าลูกจ้างผู้ใดกระทำผิดวินัยที่ยังไม่ถึงขั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ดำเนินการ ตามข้อ ๒๓

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง อย่างไรก็ดี ให้แจ้งให้ผู้นั้นทราบตามวิธีการ แจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ผู้ใดถูกสั่งลงโทษปลดออกตามข้อนี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จเสมือนว่าผู้นั้นลาออก

ข้อ ๒๗ ลูกจ้างผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีดังต่อไปนี้ เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏ ชัดแจ้ง คือ

(๑) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษหนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษ

(๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และผู้บังคับบัญชา ได้ดำเนินการสืบสวนแล้ว เห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือเห็นว่ามีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจ ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) ลูกจ้างผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตาม (๑) และ (๒) หรือได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือต่อคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจตามข้อ ๒๕ จะสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามควรแก่กรณีโดยไม่สอบสวนก็ได้

ข้อ ๒๘ ลูกจ้างผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒๕ ก็ยังมีอำนาจสั่งดำเนินการ ลงโทษหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ โดยสั่งย้อนหลังไปเท่าที่จำเป็นได้ด้วย เว้นแต่ ลูกจ้างผู้นั้นจะออกจากราชการเพราะตาย

ข้อ ๒๙ ลูกจ้างผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒๕ มีอำนาจสั่งให้พักราชการได้เมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิด อาญานั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติการณ์

อันไม่น่าไว้วางใจ และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

(๒) มีพฤติการณ์ที่แสดงว่า ถ้าให้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนหรือพิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น

(๓) ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกคุมขังหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา และถูกคุมขังหรือต้องจำคุกมาเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

เมื่อถูกจ้างผู้ใดมีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการแล้ว และผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒๕ พิจารณาเห็นว่า การสอบสวนหรือคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จไปโดยเร็วก็ให้สั่งผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนได้ หรือเมื่อได้สั่งให้ลูกจ้างผู้ใดพักราชการไว้แล้ว หากผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒๕ พิจารณาเห็นว่า การสอบสวนหรือคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จไปโดยเร็ว จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนอีกชั้นหนึ่งก็ได้

การพักราชการหรือการให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้พักหรือให้ออกจากราชการตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่ลูกจ้างผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาหลายคดี เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถ้าจะสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้สั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนทุกสำนวนและทุกคดี

ในกรณีที่ได้สั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการหรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ก็ให้สั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในสำนวนหรือคดีที่เพิ่มขึ้นด้วย

ข้อ ๓๑ การสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ห้ามสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ผู้ซึ่งจะถูกสั่งพักราชการหรือจะถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนอยู่ในระหว่างถูกคุมขังหรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษา การสั่งพักราชการ หรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในเรื่องนั้น ให้สั่งพักหรือสั่งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกคุมขังหรือต้องจำคุกได้

(๒) กรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่เพราะคำสั่งเดิมไม่ถูกต้อง ให้สั่งตั้งแต่วันให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามคำสั่งเดิม หรือตามวันที่ควรต้องพักราชการหรือต้องออกจากราชการไว้ก่อนในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม แต่สำหรับ

การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการไว้แล้ว ให้สั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป

ข้อ ๓๒ คำสั่งพักราชการหรือคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้ทำเป็นหนังสือตามแบบคำสั่งของทางราชการ ระบุชื่อผู้ถูกสั่งพร้อมทั้งกรณีและเหตุที่สั่งให้พักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย

เมื่อได้มีคำสั่งให้ลูกจ้างผู้ใดพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนแล้ว ให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นทราบตามวิธีการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

ข้อ ๓๓ เมื่อได้สั่งให้ลูกจ้างผู้ใดพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาแล้ว ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๒๕ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๓)(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้สั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออกตามควรแก่กรณี

(๒) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดวินัยและไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุใดๆ ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามเดิม

(๓)(๓) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่จะลงโทษปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการตามเดิม แล้วดำเนินการตามข้อ ๒๓ ต่อไป

(๓)(๔) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยยังไม่ถึงขั้นเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่จะลงโทษปลดออก หรือไล่ออก แต่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๓ ก่อน แล้วรายงานปลัดกรุงเทพมหานครเพื่อสั่งให้ออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการ ส่วนการดำเนินการตามข้อ ๒๓ ถ้าเป็นกรณีที่จะสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดค่าจ้าง หรือลดขั้นค่าจ้าง การสั่งลงโทษดังกล่าวห้ามสั่งย้อนหลังไปก่อนวันพักราชการหรือวันออกจากราชการไว้ก่อน

(๕) ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้นั้นมิได้กระทำความผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้เสนอปลัดกรุงเทพมหานคร สั่งให้ออกจากราชการตามเหตุนั้นโดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้ารับราชการ

(๓) ข้อ ๓๔ การสั่งให้ลูกจ้างกลับเข้ารับราชการในกรณีที่ลูกจ้างผู้นั้นมิได้กระทำความผิดหรือกระทำความผิดไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ให้ผู้มีอำนาจตามข้อ ๒๕ สั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นซึ่งต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งที่ผู้นั้นมีอยู่

ข้อ ๓๕ คำจ้างของผู้ถูกสั่งพักราชการ หรือผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามหมวด ๗ ข้อ ๖๐

หมวด ๔

การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

ข้อ ๓๖ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ตามข้อบัญญัตินี้ด้วยเหตุใดๆ เว้นแต่ให้ออกจากราชการไว้ก่อน ถ้าเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการที่ถูกสั่งลงโทษ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการนั้นมีสิทธิอุทธรณ์ได้ โดยทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้อุทธรณ์ และให้ผู้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนได้ ส่วนบันทึกถ้อยคำพยานบุคคลหรือเอกสารอื่นให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สั่งลงโทษหรือผู้สั่งให้ออกจากราชการที่จะอนุญาตหรือไม่ โดยให้พิจารณาถึงประโยชน์ในการรักษาวินัยของลูกจ้างเหตุผล และความจำเป็น เป็นเรื่องๆ ไป

การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดค่าจ้าง หรือลดชั้นค่าจ้าง ให้อุทธรณ์ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันทราบคำสั่ง โดยให้อุทธรณ์ต่อปลัดกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้สั่งลงโทษ ให้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๓) การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งโดยให้อุทธรณ์ต่อปลัดกรุงเทพมหานคร ในกรณีที่ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้สั่งลงโทษให้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

การอุทธรณ์คำสั่งให้ออกจากราชการ ให้อุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งโดยให้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

การอุทธรณ์ ให้อื่นหนังสืออุทธรณ์พร้อมด้วยสำเนาถูกต้องหนึ่งฉบับต่อผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นผู้สั่งลงโทษหรือผู้สั่งให้ออกจากราชการ และให้ผู้บังคับบัญชานั้น ส่งหนังสืออุทธรณ์พร้อมด้วยสำนวนการพิจารณาและคำชี้แจงของตนถ้าจะมีต่อไปยังผู้บังคับบัญชาตามวรรคสาม หรือวรรคสี่หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

ให้ผู้บังคับบัญชาตามวรรคสาม หรือวรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี พิจารณาวินิจฉัยสั่งการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์และสำนวนการพิจารณา ในกรณีที่ผู้พิจารณาอุทธรณ์พิจารณาเห็นว่าคำสั่งลงโทษหรือการสั่งให้ออกจากราชการสมควรแก่กรณีแล้ว ก็ให้สั่งยกอุทธรณ์หรือถ้าเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวยังไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้สั่งเพิ่มโทษ ลดโทษ ยกโทษ หรือเปลี่ยนแปลง

คำสั่งตามควรแก่กรณี แต่ถ้าจะเพิ่มโทษแล้ว โทษที่จะเพิ่มขึ้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้สั่งใหม่นั้น

เมื่อผู้บังคับบัญชาตามวรรคสาม หรือวรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี ได้พิจารณาวินิจฉัยสั่งการเป็นประการใดแล้ว ให้ถือว่าเป็นที่สุด ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกไม่ได้ และให้แจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๓๗ ลูกจ้างผู้ใดเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามข้อบัญญัตินี้ หรือระเบียบอื่นใดที่เกี่ยวกับลูกจ้าง และเป็นกรณีที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

(๑) ลูกจ้างร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น จะร้องทุกข์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนไม่ได้

(๒) เหตุร้องทุกข์ต้องเกิดจากผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถูกต้องตามข้อบัญญัตินี้หรือระเบียบอื่นใดที่เกี่ยวกับลูกจ้างและเป็นกรณีที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ในการนี้ให้ร้องทุกข์ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือควรได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) การร้องทุกข์ให้ร้องทุกข์ด้วยวาจาต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งเสียก่อน หากได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ หรือไม่ได้รับคำชี้แจงภายในเจ็ดวันนับแต่วันร้องทุกข์ด้วยวาจาก็ให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตาม (๖) ภายในสามวันนับแต่วันทราบคำชี้แจงหรือไม่ได้รับคำชี้แจง แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ร้องทุกข์ในเรื่องกำหนดเวลาตาม (๒)

(๔) ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่อาจร้องทุกข์ด้วยวาจาตาม (๓) ได้ ก็ให้ร้องทุกข์เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตาม (๖) ภายในสามวันนับแต่วันทราบหรือควรได้ทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๕) เมื่อได้รับคำร้องทุกข์ด้วยวาจาจากผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชาชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้ร้องทุกข์โดยเร็ว หากเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวไม่อาจชี้แจงได้ ก็ให้รับรายงานตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจ

การรับคำร้องทุกข์ด้วยวาจา การชี้แจงทำความเข้าใจหรือไม่อาจชี้แจงได้ ให้ผู้บังคับบัญชานั้นทักไว้

(๖) การร้องทุกข์เป็นหนังสือ ให้ร้องทุกข์ต่อหัวหน้าหน่วยงาน

ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากหัวหน้าหน่วยงาน ให้ร้องทุกข์ต่อปลัดกรุงเทพมหานคร

ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากปลัดกรุงเทพมหานคร ให้ร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(๑) หนังสือร้องทุกข์อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (ก) ระบุวัน เดือน ปีที่ร้องทุกข์
- (ข) เรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์
- (ค) ความประสงค์ของการร้องทุกข์
- (ง) ลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์

(๒) ให้ผู้บังคับบัญชาตาม (๖) พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้เสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันได้รับเรื่องร้องทุกข์นั้น แล้วแจ้งคำวินิจฉัยให้ผู้ร้องทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

การวินิจฉัยของผู้บังคับบัญชาให้เป็นที่สุด จะร้องทุกข์ต่อไปอีกมิได้

ข้อ ๓๘ การนับเวลาตามหมวดนี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับวันถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้น เป็นวันเริ่มนับเวลา ส่วนเวลาสุดสิ้นนั้น ถ้าวันสุดท้ายแห่งเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดราชการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งเวลา

หมวด ๕

การลา

ข้อ ๓๙ การลาป่วยของลูกจ้างกำหนดไว้ ดังนี้

(๑) การลาป่วยกรณีปกติ

(๓)(ก) ในปีหนึ่งลูกจ้างประจำมีสิทธิลาป่วยโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลาได้ไม่เกิน หกสิบวันทำการ แต่ถ้าปลัดกรุงเทพมหานครเห็นสมควรจะให้ลาโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลาต่อไปอีกก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหกสิบวันทำการ

(ข) ลูกจ้างชั่วคราวที่ระยะเวลาการจ้างหนึ่งปี มีสิทธิลาป่วยโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลา ในช่วงระยะเวลาการจ้างไม่เกินสิบห้าวันทำการ ในกรณีที่มีระยะเวลาการจ้างตั้งแต่เก้าเดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึงหนึ่งปี มีสิทธิลาป่วยโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลาในช่วงระยะเวลาการจ้างไม่เกินแปดวันทำการ ในกรณีที่มีระยะเวลาการจ้างตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึงเก้าเดือน มีสิทธิลาป่วยโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลาในช่วงระยะเวลาการจ้างไม่เกินหกวันทำการ ในกรณีที่มีระยะเวลาการจ้างต่ำกว่าหกเดือน มีสิทธิลาป่วยโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลาในช่วงระยะเวลาการจ้างไม่เกินสี่วันทำการ

(๒) การลาป่วยกรณีประสบอันตรายเพราะเหตุปฏิบัติงานในหน้าที่

(ก) ลูกจ้างประจำป่วยเพราะเหตุปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือเนื่องจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำตามหน้าที่ ถ้าลาป่วยครบตาม (๑) (ก) แล้วยังไม่หายและแพทย์

ของทางราชการลงความเห็นว่า มีทางที่จะรักษาพยาบาลให้หายและสามารถทำงานได้ ก็ให้ลาป่วย เพื่อรักษาพยาบาลเท่าที่ปลัดกรุงเทพมหานครเห็นสมควรอนุญาตให้ลาโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติ ทั้งนี้ ถ้าเป็นลูกจ้างประจำรายวันและรายชั่วโมง ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์ แต่ถ้าแพทย์ลงความเห็นว่าไม่มีทางที่จะรักษาพยาบาลให้หายได้ ก็ให้พิจารณาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จต่อไป

(ข) ถ้าอันตรายหรือการเจ็บป่วย หรือการถูกประทุษร้าย อันเกิดจากกรณีดังกล่าวใน (ก) ทำให้ลูกจ้างประจำผู้ใดตกเป็นผู้ทุพพลภาพ หรือพิการ อันเป็นเหตุจะต้องสั่งให้ออกจากราชการตามข้อบัญญัตินี้ หากผู้บังคับบัญชาเจ้าสังกัดของลูกจ้างประจำผู้นั้นพิจารณาเห็นว่าลูกจ้างประจำผู้นั้นยังอาจปฏิบัติหน้าที่อื่นใดที่เหมาะสมได้ และเมื่อลูกจ้างประจำผู้นั้นสมัครใจจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ก็ให้ย้ายลูกจ้างประจำผู้นั้นไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอื่นที่เหมาะสมโดยไม่ต้องสั่งให้ออกจากราชการก็ได้ โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของปลัดกรุงเทพมหานคร

(ค) ลูกจ้างชั่วคราวป่วยเพราะเหตุปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือเนื่องจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ หรือถูกประทุษร้ายเพราะเหตุกระทำตามหน้าที่ ถ้าลาป่วยครบตาม (๑) (ข) แล้วยังไม่หาย และแพทย์ของทางราชการลงความเห็นว่า มีทางที่จะรักษาพยาบาลให้หายและสามารถทำงานได้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจอนุญาตให้ลาป่วยเพื่อรักษาพยาบาลโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติได้ตามที่เห็นสมควรแต่ต้องไม่เกินหกสิบวัน ทั้งนี้ ถ้าเป็นลูกจ้างชั่วคราวรายวันและรายชั่วโมง ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์ และถ้าแพทย์ลงความเห็นว่า ไม่มีทางที่จะรักษาให้หายได้ก็ให้พิจารณาสั่งให้ออกจากราชการ

ลูกจ้างผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติงานได้ ให้ยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชาก่อนหรือในวันที่ลา เว้นแต่กรณีจำเป็นจะเสนอหรือจัดส่งใบลาในวันแรกที่มาปฏิบัติราชการก็ได้

การลาป่วยเกินสามวัน ต้องมีใบรับรองแพทย์แผนปัจจุบันชั้นหนึ่งส่งพร้อมกับใบลาด้วย เว้นแต่ผู้มีอำนาจให้ลาจะเห็นสมควรเป็นอย่างอื่น

อำนาจการอนุญาตให้ลาให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายข้อบัญญัตินี้

(๓) ข้อ ๔๐ ในปีหนึ่งลูกจ้างประจำมีสิทธิลากิจส่วนตัวโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลาไม่เกินสี่สิบห้าวันทำการ แต่ในปีที่เริ่มจ้างและแต่งตั้งเป็นลูกจ้างประจำให้ได้รับค่าจ้างระหว่างลาไม่เกินสิบห้าวันทำการ

ลูกจ้างประจำผู้ใดประสงค์จะลากิจส่วนตัว ให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถขอรับอนุญาตได้ทัน จะเสนอใบลาพร้อมระบุเหตุจำเป็นไว้แล้วหยุดราชการไปก่อนก็ได้ แต่จะต้องชี้แจงเหตุผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว

อำนาจการอนุญาตให้ลาให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๔๑ การลาพักผ่อนประจำปีของลูกจ้างให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด สำหรับข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

อำนาจการอนุญาตให้ลาให้เป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายข้อบัญญัตินี้

(๓) ข้อ ๔๒ ลูกจ้างประจำลาเนื่องจากการคลอดบุตร ให้ได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลาไม่เกินเก้าสิบวัน เว้นแต่ลูกจ้างประจำรายวันและรายชั่วโมงไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์ระหว่างการลาดังกล่าว

ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือนมีสิทธิลาเนื่องจากการคลอดบุตรปีหนึ่งไม่เกินเก้าสิบวัน โดยมีสิทธิได้รับค่าจ้างระหว่างลาไม่เกินสี่สิบห้าวัน

อำนาจการอนุญาตให้ลาเป็นไปตามบัญชีหมายเลข ๒ ท้ายข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

(๓) ข้อ ๔๒/๑ ลูกจ้างประจำที่ลาคลอดบุตรตามข้อ ๔๒ แล้ว หากประสงค์จะลาเพื่อเลี้ยงดูบุตรเพิ่มอีก ให้มีสิทธิลาบางส่วนตัวเพื่อเลี้ยงดูบุตรต่อเนื่องจากการคลอดบุตร โดยได้รับค่าจ้างระหว่างลาได้อีกไม่เกินสามสิบวันทำการ และให้นับรวมอยู่ในวันลาบางส่วนตัวสี่สิบห้าวันทำการด้วย

ข้อ ๔๓ ลูกจ้างประจำที่ยังไม่เคยอุปสมบทในพระพุทธศาสนา หรือยังไม่เคยไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ประสงค์จะลาอุปสมบทหรือลาไปประกอบพิธีฮัจญ์แล้วแต่กรณี มีสิทธิลาโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติระหว่างลาไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน แต่ในปีที่เริ่มเข้าปฏิบัติงานเป็นลูกจ้างประจำจะไม่ได้รับค่าจ้างระหว่างลา เว้นแต่ลูกจ้างประจำรายวันและรายชั่วโมงไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์

ผู้ประสงค์จะลาอุปสมบท หรือไปประกอบพิธีฮัจญ์ ให้เสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ก่อนวันอุปสมบท หรือวันเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ไม่น้อยกว่าหกสิบวัน เว้นแต่มีเหตุผลอันสมควร จะเสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาน้อยกว่าหกสิบวันก็ได้

อำนาจการอนุญาตให้ลาเป็นของปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๔๔ การลาเพื่อตรวจคัดเลือกเข้ารับราชการทหาร เข้ารับการระดมพล เข้ารับการฝึกวิชาการทหาร เข้ารับการทดลองความพร้อม

(๑) ลูกจ้างมีสิทธิลาไปรับการตรวจคัดเลือกเพื่อรับราชการทหารตามกฎหมาย ว่าด้วยการรับราชการทหารโดยได้รับค่าจ้างอัตราปกติในระหว่างนั้น การลาดังกล่าวจะต้องให้ผู้ลาแสดงจำนวนวันที่ต้องเดินทางไปกลับ และวันที่ต้องอยู่เพื่อตรวจคัดเลือกเข้ารับราชการทหารเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา เว้นแต่ลูกจ้างรายวันและรายชั่วโมงไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์

(๒) ลูกจ้างประจำมีสิทธิลาเข้ารับการระดมพล หรือเข้ารับการฝึกวิชาการทหารหรือเข้ารับการทดลองความพร้อม โดยให้ได้รับค่าจ้างอัตราปกติในระหว่างระดมพลหรือเข้ารับการฝึกวิชาการทหารหรือเข้ารับการทดลองความพร้อมนั้น แต่ถ้าพ้นระยะเวลาของการดังกล่าวแล้วไม่มารายงานตัวเพื่อเข้าปฏิบัติงานภายในเจ็ดวัน ให้งดจ่ายค่าจ้างหลังจากนั้นไว้จนถึงวันเข้าปฏิบัติงาน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นปลัดกรุงเทพมหานครจะให้จ่ายค่าจ้างระหว่างนั้นต่อไปอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินเจ็ดวัน เว้นแต่ลูกจ้างประจำรายวันและรายชั่วโมงไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์

(๓) ในกรณีลูกจ้างชั่วคราว ลาเข้ารับการฝึกวิชาการทหาร ให้ได้รับค่าจ้างอัตราปกติไม่เกินหกสิบวัน ส่วนการลาเพื่อเข้ารับการระดมพล หรือเข้ารับการทดลองความพร้อมแล้วแต่กรณีให้ได้รับค่าจ้างอัตราปกติไม่เกินสามสิบวัน เว้นแต่ลูกจ้างชั่วคราวรายวันและรายชั่วโมงไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์

ในกรณีการลาตาม (๒) และ (๓) หากลูกจ้างได้รับเงินเดือนตามขั้นยศของตนทางกระทรวงกลาโหมแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างของกรุงเทพมหานคร

อำนาจการอนุญาตให้ลาตามข้อนี้เป็นของปลัดกรุงเทพมหานคร

ข้อ ๔๕ การลาครั้งวันในตอนเช้าหรือตอนบ่ายของลูกจ้าง ให้นับเป็นการลาครั้งวันตามประเภทการลานั้น ๆ

ข้อ ๔๖ การลาและการจ่ายค่าจ้างระหว่างลานอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของปลัดกรุงเทพมหานคร

(๓) ข้อ ๔๖/๑ ลูกจ้างประจำซึ่งประสงค์จะไปต่างประเทศในระหว่างการลาตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ หรือระหว่างวันหยุดราชการ ให้เสนอขออนุญาตต่อหัวหน้าหน่วยงาน และรายงานปลัดกรุงเทพมหานครทราบ

หมวด ๖

การออกจากราชการ

ข้อ ๔๗ ลูกจ้างออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยบำเหน็จและเงินช่วยเหลือค่าทำศพของลูกจ้าง

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออก

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามข้อ ๒๕ ข้อ ๔๕ และข้อ ๕๐

(๕) ครอบคลุมการจ้าง

(๓)(๖) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๖) ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม การต่อเวลาการปฏิบัติราชการให้ลูกจ้างประจำตาม (๒) ปฏิบัติราชการต่อไป จะกระทำมิได้

ข้อ ๔๘ ลูกจ้างผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชา เหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้พิจารณาเมื่อปลัดกรุงเทพมหานครสั่งอนุญาตแล้ว จึงให้ออกจากราชการตามคำสั่ง

ในกรณีที่ถูกสั่งขอลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าปลัดกรุงเทพมหานครเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสามเดือน นับแต่วันขอลาออกก็ได้

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการขอลาออกจากราชการของลูกจ้าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการลา ออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม

ข้อ ๔๙ ลูกจ้างผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารให้ปลัด กรุงเทพมหานครสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

วันออกจากราชการตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

ข้อ ๕๐ ปลัดกรุงเทพมหานคร มีอำนาจสั่งให้ลูกจ้างออกจากราชการเมื่อปรากฏว่า

(๑) ลูกจ้างผู้ใดขาดคุณสมบัติตามข้อ ๗ หรือตามข้อ ๘

(๒) ลูกจ้างผู้ใดเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติราชการในหน้าที่ของตนได้โดยสม่ำเสมอ หรือไม่อาจ ปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้อันเป็นผลเนื่องมาจากต้องตกอยู่ในภยันตรายใดๆ และเวลาได้ล่วงพ้น ไปเกินหกสิบวัน ยังไม่มีผู้ใดพบเห็น

(๓) ลูกจ้างผู้ใดหย่อนความสามารถด้วยเหตุใดในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตน หรือประพฤติดน ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่หรือบกพร่องในหน้าที่ด้วยเหตุอันใด และปลัดกรุงเทพมหานครเห็นว่า ถ้าให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ก็ให้ปลัดกรุงเทพมหานครแต่งตั้งคณะกรรมการ ขึ้นทำการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ในการสอบสวนนี้จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน ที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ และต้อง ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการ สอบสวนให้เป็นไปตามข้อ ๒๕ โดยอนุโลม เมื่อได้มีการสอบสวนแล้ว และปลัดกรุงเทพมหานคร เห็นสมควรให้ออกจากราชการ

(๓)(๕) ลูกจ้างผู้ใดถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และได้มีการสอบสวนตามข้อ ๒๕ แล้ว การสอบสวนไม่ได้ความว่ากระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมีหมอง ในกรณีที่ถูกลงโทษ ซึ่งจะให้ปฏิบัติราชการต่อไปอาจจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๓)(๕) ลูกจ้างผู้ใดต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำ โดยประมาท หรือความผิดลหุโทษซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

(๓)(๖) ลูกจ้างผู้ใดขาดราชการบ่อยครั้งซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก

(๗) กรุงเทพมหานครยุบเลิกตำแหน่ง

วันออกจากราชการตามข้อนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม การให้ออกจากราชการตามข้อนี้ไม่ถือเป็นโทษทางวินัย

หมวด ๗

การจ่ายค่าจ้าง

ข้อ ๕๑ ห้ามส่งลูกจ้างไปปฏิบัติราชการในท้องถิ่นอื่นเว้นแต่ในกรณีจำเป็น

ข้อ ๕๒ การปฏิบัติราชการนอกเวลาทำงานปกติ หรือการปฏิบัติราชการในวันหยุดประจำสัปดาห์ หรือในวันหยุดพิเศษ ซึ่งจะต้องจ่ายค่าจ้างนอกเวลาหรือค่าจ้างในวันหยุด หรือค่าอาหารทำการนอกเวลา ให้กระทำได้ในกรณีที่จำเป็นหรือรีบด่วน โดยมีคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเป็นหลักฐาน

ข้อ ๕๓ การจ่ายค่าจ้างในวันทำงานปกติ ค่าอาหารทำการนอกเวลา ค่าจ้างนอกเวลาและกำหนด เวลาทำงานให้เป็นไปดังต่อไปนี้

(๑) ลูกจ้างรายเดือน

(ก) กำหนดให้จ่ายค่าจ้างเดือนละครั้งตามเดือนปฏิทิน ปกติให้จ่ายในวันสิ้นเดือน ถ้าวสันเดือนตรงกับวันหยุดราชการก็ให้จ่ายในวันเปิดทำการก่อนวันสิ้นเดือน ในกรณีที่มีความจำเป็น ที่จะกำหนดวันจ่ายค่าจ้างเป็นวันอื่นของเดือนถัดไป จะต้องได้รับอนุมัติจากปลัดกรุงเทพมหานคร

(ข) กำหนดเวลาทำงานปกติ ให้เป็นไปตามเวลาทำงานของทางราชการ เว้นแต่ถ้ามี งานเป็นลักษณะพิเศษที่จะเข้าทำงานและเลิกงานตามปกติไม่ได้ ให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้กำหนด แต่จะต้องมีเวลาทำงานไม่น้อยกว่าวันละเจ็ดชั่วโมง และสัปดาห์ละไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมงไม่รวมเวลา หยุดพัก

(ค) การปฏิบัติราชการนอกเวลาทำงานปกติ หรือปฏิบัติราชการในวันหยุดประจำสัปดาห์ หรือวันหยุดพิเศษแล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามระเบียบหรือกฎหมายเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าอาหารทำการ นอกเวลา

(๒) ลูกจ้างรายวันและรายชั่วโมง

(ก) กำหนดให้จ่ายค่าจ้างเดือนละครั้ง ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจ่ายค่าจ้างมากกว่าเดือนละครั้ง จะต้องได้รับอนุมัติจากปลัดกรุงเทพมหานคร

ในกรณีจ่ายค่าจ้างเดือนละครั้ง ปกติให้จ่ายในวันถัดจากวันสุดท้ายของเดือน หน่วยงานใดที่มีความจำเป็นที่จะกำหนดวันเริ่มจ่ายเป็นวันอื่นของเดือนถัดไป จะต้องได้รับอนุมัติจากปลัดกรุงเทพมหานคร

ในกรณีจ่ายค่าจ้างมากกว่าเดือนละครั้ง ให้หน่วยงานกำหนดวันจ่ายเงินค่าจ้างตามความเหมาะสมได้ โดยขออนุมัติจากปลัดกรุงเทพมหานคร

(ข) กำหนดเวลาทำงานปกติ ให้เป็นไปตามเวลาทำงานของทางราชการ เว้นแต่ถ้ามีงานเป็นลักษณะพิเศษที่จะเข้าทำงานและเลิกงานตามปกติไม่ได้ ให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้กำหนดแต่จะต้องมีเวลาทำงานไม่น้อยกว่าเจ็ดชั่วโมง และสัปดาห์ละไม่เกินสี่สิบแปดชั่วโมง ไม่รวมเวลาหยุดพัก

(ค) การปฏิบัติราชการนอกเวลาทำงานปกติติดต่อกันเกินสามชั่วโมงขึ้นไปให้จ่ายค่าจ้างได้ในอัตราหนึ่งเท่าครึ่งของค่าจ้างอัตราปกติ

ข้อ ๕๔ การจ่ายค่าจ้างในกรณีไม่มาปฏิบัติงานในวันหยุดประจำสัปดาห์ ลูกจ้างรายเดือนไม่หักค่าจ้าง ลูกจ้างรายวันและรายชั่วโมงไม่จ่ายค่าจ้าง

สำหรับการจ่ายค่าจ้างในกรณีสั่งให้มาปฏิบัติงานในวันหยุดประจำสัปดาห์ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ลูกจ้างรายเดือน จ่ายตามข้อ ๕๓ (๑) (ก)

(๒) ลูกจ้างรายวันและรายชั่วโมง จ่ายค่าจ้างให้สองเท่าของค่าจ้างอัตราปกติตามระยะเวลาทำงาน

ข้อ ๕๕ การจ่ายค่าจ้างในกรณีไม่มาปฏิบัติงานในวันหยุดพิเศษ ลูกจ้างรายเดือนไม่หักค่าจ้าง ลูกจ้างรายวันและรายชั่วโมงจ่ายค่าจ้างอัตราปกติ

สำหรับการจ่ายค่าจ้างในกรณีสั่งให้มาทำงานในวันหยุดพิเศษ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ลูกจ้างรายเดือน จ่ายตามข้อ ๕๓ (๑) (ก)

(๒) ลูกจ้างรายวันและรายชั่วโมง จ่ายค่าจ้างเพิ่มให้อีกหนึ่งเท่าของค่าจ้างอัตราปกติตามระยะเวลาทำงาน

ข้อ ๕๖ การจ่ายค่าจ้างในกรณีลูกจ้างถูกสั่งให้ไปปฏิบัติงานในท้องถิ่นอื่นตามนัยข้อ ๕๑ ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ลูกจ้างรายเดือนให้จ่ายค่าจ้างรายเดือนตามปกติตลอดระยะเวลาที่ไปราชการ โดยไม่มีสิทธิได้รับค่าอาหารทำการนอกเวลา

(๒) ลูกจ้างรายวันและรายชั่วโมงให้ถือปฏิบัติดังนี้

(ก) ในระยะเวลาระหว่างเดินทางไปปฏิบัติงาน หรือเดินทางกลับสำนักงานที่ตั้งปกติ หรือสถานที่อยู่ ไม่ว่าจะเป็วันทำงานปกติหรือนอกเวลาหรือวันหยุดประจำสัปดาห์ หรือวันหยุดพิเศษ ให้จ่ายค่าจ้างอัตราปกติ ไม่มีการจ่ายค่าจ้างนอกเวลาหรือค่าจ้างในวันหยุดตามข้อ ๕๔ (๒) และข้อ ๕๕ (๒)

(ข) ลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่คนรถ คนเรือ ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ขณะเดินทางครบกำหนดเวลาทำงานปกติประจำวันแล้ว หากยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวต่อไปอีกสำหรับวันนั้น ให้จ่ายค่าจ้างนอกเวลาได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๓

(ค) การปฏิบัติงานในวันทำงานปกติก็ดี การปฏิบัติงานนอกเวลาที่ดี การปฏิบัติงานในวันหยุดก็ดี หรือในกรณีที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในวันหยุดพิเศษก็ดี ให้จ่ายค่าจ้างได้ตามเกณฑ์ที่เคยจ่ายเสมือนปฏิบัติงานในสำนักงานที่ตั้งปกติ เว้นแต่ในกรณีที่มีได้ปฏิบัติงานในวันหยุดประจำสัปดาห์ ซึ่งปกติไม่จ่ายค่าจ้างให้ ให้จ่ายค่าจ้างอัตราปกติ

ข้อ ๕๗ ลูกจ้างผู้ใดตายในระหว่างรับราชการ ให้จ่ายค่าจ้างจนถึงวันที่ถึงแก่ความตายหรือเพียงวันที่มีสิทธิได้รับค่าจ้างก่อนถึงแก่ความตาย

ข้อ ๕๘ ค่าจ้างที่จ่ายตามข้อ ๕๗ เป็นทรัพย์สินของผู้ตายในขณะตาย และให้จ่ายแก่ผู้มีสิทธิทางกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก

ข้อ ๕๙ หน่วยงานใดมีความจำเป็นที่จะต้องส่งให้ลูกจ้างประจำไปฝึกอบรม หรือดูงานเกี่ยวกับหน้าที่ที่ลูกจ้างประจำนั้นปฏิบัติอยู่ ณ ต่างประเทศ หรือภายในประเทศ โดยให้ได้รับค่าจ้างอัตราปกติตลอดระยะเวลาที่ไปฝึกอบรมหรือดูงานนั้น ยกเว้นลูกจ้างประจำรายวันและรายชั่วโมง ไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างในวันหยุดประจำสัปดาห์ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้อนุมัติ

ข้อ ๖๐ ลูกจ้างประจำที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนจนกว่าคดีหรือกรณีถึงที่สุด การจ่ายค่าจ้างระหว่างพักราชการ หรือระหว่างให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ลูกจ้างประจำผู้ใดถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้งดการเบิกจ่ายค่าจ้างตั้งแต่วันให้พักราชการหรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี เว้นแต่ลูกจ้างผู้นั้นได้ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ล่วงเลยวันให้พักราชการหรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพราะมิได้ทราบคำสั่งให้เบิกจ่ายค่าจ้างให้ถึงวันที่ทราบ หรือควรได้รับทราบคำสั่งนั้น

(๒) ถ้าปรากฏว่าลูกจ้างประจำผู้ใดถูกสั่งพักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน มิได้กระทำความผิดและไม่มียกเว้นหรือมัวหมอง ให้จ่ายค่าจ้างให้เต็มอัตราปกติ

(๓)(๑) ถ้าปรากฏว่าลูกจ้างประจำผู้ถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน มิได้กระทำความผิด แต่มีมลทินหรือมีวามอง หรือกระทำความผิด แต่ถูกลงโทษไม่ถึงปลดออก หรือไล่ออกให้จ่ายค่าจ้างได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของค่าจ้างอัตราปกติตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด

(๓)(๔) ถ้าปรากฏว่าลูกจ้างประจำผู้ถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ได้กระทำความผิดและถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ห้ามจ่ายค่าจ้าง

(๕) ในกรณีลูกจ้างประจำซึ่งถูกสั่งพักราชการไว้ก่อนหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ผู้ใดถึงแก่ความตายก่อนคดีหรือกรณีถึงที่สุด ให้ปลัดกรุงเทพมหานครพิจารณาวินิจฉัยต่อไปด้วยว่า ควรจะจ่ายค่าจ้างระหว่างเวลานั้นหรือไม่เพียงใด โดยอนุโลมตาม (๒) (๓) และ (๔) ทั้งนี้ ให้จ่ายค่าจ้างตามจำนวนที่วินิจฉัยให้จนถึงวันที่ถึงแก่ความตายหรือเพียงวันที่มีสิทธิได้รับค่าจ้างก่อนถึงแก่ความตาย

ลูกจ้างชั่วคราวไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เว้นแต่ลูกจ้างผู้นั้นได้ปฏิบัติราชการตามหน้าที่ล่วงเลยวันให้พักราชการหรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพราะมิได้ทราบคำสั่ง ให้เบิกจ่ายค่าจ้างให้ถึงวันที่ทราบหรือควรได้รับทราบคำสั่งนั้น

อัตราลูกจ้างระหว่างพักราชการ ไม่ถือเป็นอัตราว่าง

(๓) ข้อ ๖๑ ให้นำความในข้อ ๖๐ มาใช้บังคับแก่การจ่ายค่าจ้างลูกจ้างประจำระหว่างอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออก ไล่ออก หรือคำสั่งให้ออกจากราชการ หรือระหว่างถูกพนักงานสอบสวนควบคุมตัวดำเนินคดีอาญา หรือถูกควบคุมตัวตามคำพิพากษาของศาลคดีอาญาโดยอนุโลม

ข้อ ๖๒ การจ่ายค่าจ้างของผู้ซึ่งถูกลงโทษตัดค่าจ้าง ถ้าภายหลังผู้นั้นได้รับการแต่งตั้งหรือปรับค่าจ้าง โดยได้รับค่าจ้างต่างจากเดิมและยังไม่พ้นโทษตัดค่าจ้าง ให้คงตัดค่าจ้างต่อไปตามจำนวนเดิม การจ่ายค่าจ้างในกรณี

(๑) ลาออก ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนถึงกำหนดลาออก แต่ถ้าถึงกำหนดลาออก แล้วยังไม่ได้รับทราบคำสั่งอนุญาตให้ลาออก และลูกจ้างผู้นั้นยังคงปฏิบัติราชการต่อมา ให้จ่ายได้ถึงวันทราบคำสั่ง หรือควรได้รับทราบคำสั่ง

(๒) ให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนระบุในคำสั่ง แต่ถ้ายังไม่ได้รับทราบคำสั่ง และลูกจ้างผู้นั้นยังคงปฏิบัติราชการต่อมา ให้จ่ายได้ถึงวันทราบคำสั่งหรือควรได้รับทราบคำสั่ง

(๓) พ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยบำเหน็จและเงินช่วยเหลือค่าทำศพลูกจ้าง ให้จ่ายได้ถึงวันสิ้นปี

การจ่ายค่าจ้างลูกจ้างผู้มีได้มาปฏิบัติราชการนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ และเป็นกรณีเดียวกับที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นบัญญัติสิทธิไว้สำหรับข้าราชการ หรือคณะรัฐมนตรี

กำหนดสิทธิให้จ่ายเงินเดือนข้าราชการไว้แล้ว ให้ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายค่าจ้างลูกจ้างให้สอดคล้องกับกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้

ลูกจ้างที่ขาดราชการห้ามจ่ายค่าจ้างสำหรับวันที่ขาดราชการ

หมวด ๘

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๖๓ ลูกจ้างมีสิทธิได้รับสวัสดิการทั่วไปตามที่ปลัดกรุงเทพมหานครกำหนด

ข้อ ๖๔ ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเงินทำขวัญตามระเบียบหรือกฎหมายเกี่ยวกับการจ่ายเงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้างซึ่งได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะการปฏิบัติงานในหน้าที่

ข้อ ๖๕ ให้กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานกลางทะเบียนลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานครดำเนินการจัดทำทะเบียนลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานคร แก้ไขและเปลี่ยนแปลงรายการต่างๆ ให้เป็นปัจจุบันเสมอ และให้หน่วยงานต่างๆ จัดทำทะเบียนลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานครขึ้นอีกหนึ่งฉบับ โดยให้มีรายการตรงกับต้นฉบับที่เก็บรักษาไว้ ณ กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งลูกจ้างประจำผู้ใดไปต่างสังกัด ให้ส่วนราชการเดิมมอบทะเบียนลูกจ้างประจำให้ลูกจ้างผู้นั้นนำไปมอบแก่ส่วนราชการที่สังกัดใหม่ทุกครั้ง

ทะเบียนลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานคร ถือเป็นเอกสารลับของทางราชการไม่พึงเปิดเผยต่อผู้อื่น การขอคัดทะเบียนลูกจ้างประจำของกรุงเทพมหานคร หรือตรวจสอบรายการให้ดำเนินการขออนุมัติตามระเบียบของทางราชการ

(๓) ข้อ ๖๕/๑ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจออกบัตรประจำตัวลูกจ้างกรุงเทพมหานคร โดยนำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐมาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๖๖ การเปลี่ยนอัตราค่าจ้างลูกจ้างประจำรายวันเป็นอัตราค่าจ้างรายเดือนให้เอา ๒๖ วันทำการคูณด้วยอัตราค่าจ้างรายวันที่ลูกจ้างผู้นั้นได้รับในปัจจุบัน โดยพิเศษขึ้นเป็นเกณฑ์พิจารณาแต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราค่าจ้างขั้นสูงของตำแหน่งนั้น

ข้อ ๖๗ บรรดาอำนาจของปลัดกรุงเทพมหานครที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ปลัดกรุงเทพมหานครจะออกคำสั่งมอบอำนาจให้หัวหน้าหน่วยงานหรือหัวหน้าส่วนราชการตั้งแต่ระดับกองขึ้นไปเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนก็ได้

หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๘ ผู้ใดเป็นลูกจ้าง ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๒๒ อยู่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้นั้นเป็นลูกจ้างตามข้อบัญญัตินี้ต่อไป

ข้อ ๖๙ ในระหว่างที่ยังมิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมมาใช้บังคับไปพลางก่อน

ข้อ ๗๐ การดำเนินการเกี่ยวกับลูกจ้างรายใดที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ และยังไม่แล้วเสร็จ ในวันที่ข้อบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนกว่าจะแล้วเสร็จ หรือจนกว่าจะสามารถดำเนินการตามข้อบัญญัตินี้ได้

(๓) ข้อ ๗๑ ลูกจ้างผู้ใดถูกลงโทษให้ออก ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้นั้นมีสิทธิต่างๆ เช่นเดียวกับผู้ถูกลงโทษปลดออกตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

นายทองต่อ กล้ายไม้ ณ อรุณยา

(นายทองต่อ กล้ายไม้ ณ อรุณยา)

ปลัดกรุงเทพมหานคร

ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๔๗ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๕

---

(๑)แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๕๘ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๓๕

(๒)แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๗๐ ง วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๐

(๓)แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ลูกจ้าง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๘๐ ง วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐